

1977 AUG 28

Rádió TV Újság

027.4(060)

A HÉT MŰSORÁBÓL

244

Emlékezés Szabó Ervinre

1 Az első világháború harmadik esztendejében, 1917 tavaszán egy fiatal diáklány elkeseredett tettere készül: merényletet tervez a gyűlölt miniszterelnök, gróf Tisza István ellen. A tervről senki sem tud. A diáklány — a későbbi Galilei-per fővádlottja —, *Duczynska Ilona* csak egyetlen embertől kért tanácsot, az ifjúság

ben tudják, hogy ez a csendes, egész életében íróasztal mellé szegezet tudós, ez az elmélyült gondolkodó milyen reménytelen szerelmese volt a forradalmi cselekvésnek. „A tett és a gondolat dualitása élt benne” — emlékezik vissza majd kétharmad évszázad távlatából az egykori barát, *Dienes Valéria*. S ami életében nem sikerült — sikerült ká

Szabó Ervin, Dienes Pál, Dienes Valéria és Jászi Oszkár — kiránduláson készült egykori felvételen

példaképétől, egy csendes, szemüveges, halk szavú tudóstól: *Szabó Ervintől*. A merénylet végül is nem sikerül; Tiszát 1917. május 22-én megbuktatják. A tervezett akció mégis fontos adalék: sok mindent elárul Szabó Ervin egyéniségéről.

A magyar századelő egyik kiemelkedő társadalomtudósáról, az Európa-szerte ismert szocialista teoretikusáról, az első magyar nyelvű Marx—Engels-válogatás szerkesztőjéről, a hazai közkönyvtár-hálózat megszervezőjéről a mai ember keveset tud. Jobbára csak annyit, hogy névadója a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárnak. Azt még keveseb-

lála után. Az 1918—19-es forradalmak harcos ifjúsága az ő nevében, az ő tanítása nyomán is cselekedett.

A Szabó Ervin születésének századik évfordulójára készült műsor nemcsak ünnepi emlékezés. Ezúttal a könyvtárigazgató mellett a politikus, a forradalmár és a társadalomtudós portréja villan fel. A műsorban megszólal a hajdani diáklány, *Duczynska Ilona* mellett a egykori munkatárs, *Váradi Irma* — és *Madzsar Lili*, Szabó Ervin legközelebbi barátainak, *Madzsar Józsefnek* és *Jászi Alice-nak* leánya.

Vikol Katalin

Szombat tv1, 18.05